

بی‌نوشت:

مفاتیح، زیارت آلیس، احتجاج، ج ۲ ص ۴۹۲

۲. هم‌چنان که جماعتی از ایرانیان (از قم و جبال) نخستین گروهی بودند که پس از شهادت امام عسکری در جست‌وجوی امام زمان خود برآمد و به محضرش بار یافتن و بدنیسان بیعت خود را اعلام نمودند. (کمال الدین، چاپ جامعه مدرسین، باب ۴۳، ص ۴۷۶ و ۴۷۷) و نیز پس از پیدایش خوارج، شیعیان علیه السلام حضرت بیعتی دوباره کردند؛ تاریخ طبری، ج ۴، ص ۳۲۶.

۳. بخار الانوار، (چاپ بیروت)، ج ۹۵، ص ۳۵۴

۴. وسائل الشیعه، ج ۱۰، ص ۲۹۳ و ۳۱۸ و ۳۹۴ و ۳۱۹ و ... در زیارت جامعه نیز در خواست ماز خداوند چنین است: «فبحقهم الذي اوجبت لهم عليك استلوك ان تدخلتني في جملة العارفين بهم وبحقهم»

۵. وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۴۵. به نقل از امام باقر

۶. «من عرفني... احبني»، مستدرک الوسائل، ج ۱۸، ص ۴۱۹؛ «الحب فرع المعرفة» همان، ج ۱۲، ص ۱۶۸ و بخار الانوار، ج ۷۶، ص ۲۲۴؛ «من عرف حقنا واحبنا...» بخار الانوار، ج ۷۵، ص ۲۲۴.

۷. بخار الانوار، ج ۴۷، ص ۲۷۸

۸. ر.ک: چشممه در بستر، (تحلیلی از زمان‌شناسی حضرت زهراء(س)). ص ۱۱۴ - ۱۱۷.

۹. بخار الانوار، ج ۲، ص ۷۱

۱۰. «عن أبي جعفر» قال: أمالوان رجالاً قام ليله و صام نهاره و تصدق بجميع ماله و حجَّ جميع دهره و لم يعرِف ولا يَهِيءُ ولَيَ اللَّهِ فِيهِ الْيَهِ و يَكُونُ جميـع اعـماله بـدلـالـهـ اليـهـ ماـكـانـ لهـ علىـ اللهـ حقـ فـيـ توـابـهـ وـ لاـكـانـ منـ اـهـلـ الـايـمانـ». وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۴۴.

۱۱. «العهد هو التزام خاص في مقابل شخص اوامر». التحقيق في

كلمات القرآن الكريم.

۱۲. مفاتیح-دعای عهد.

۱۳. همان.

۱۴. همان.

۱۵. سوره آل عمران / آیه ۳۱.

۱۶. شیخ طوسی، الامالی، ص ۹۷.

۱۷. بخار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۶؛ کافی، ج ۸، ص ۸۰.

اطاعت:

با معرفت و محبت و ولایت امام، به عهد و پیمان با او و آن گاه تبعیت و اطاعت او می‌رسیم. عهد و اطاعت، تجلی و نمود عشق و محبت است. هر چه عاشق‌تر، متعهدتر و مطیع‌تر «ان کنتم تحبون الله فاتبعوني...»^{۱۵}

امام باقر(ع) به جابر می‌فرماید:
والله لاتزال ولابتنا الا بالعمل.^{۱۶} به خدا قسم! تنها با عمل است که می‌توان به ولایت مارسید.

اطاعت امام: یعنی خود را وقف امام و خواسته‌های او کردن «رحم الله عبداً حبس نفسه علينا»^{۱۷} و همیشه و همه جا، یاور و مدافع حریم ولایت بودن و در جهت تحقق خواستها و آرمان‌های او که همان خواسته‌های خداست، گام برداشت.

اطاعت امام: یعنی زمینه ظهور او را فراهم ساختن «من انتظر امرأتهيأله»، «فيوطئون للمهدي سلطانه».

اطاعت امام: یعنی بسط عدالت و فرهنگ عدل پذیری در جامعه و نهادینه کردن آن.

اطاعت امام: یعنی تلاش در جهت اصلاح خود و جامعه.

اطاعت امام: یعنی حاکمیت ولایت معصوم در فکر و اندیشه، عاطفه و احساس، اقدام و عمل.

اطاعت امام: یعنی جلوه خواست امام در جای جای زندگی از خانه و مدرسه گرفته تا کوچه و بازار.

پیعتی تا همیشه

«السلام عليك يا ميثاق الله الذي أخذه ووكله»^۱
یوم الله نهم ربیع الاول، سال روز آغاز امامت
قائم آل محمد، خاتم الاوصیاء، بقیه الله
الاعظم (عج) وروز تجدید میثاق با آن امام
همام واهداف وآرمان‌های بلند اوست.^۲
روزی که در امتداد غدیر وبلکه خود غدیری
دیگر است.^۳

شایسته است عاشقان مهدوی و منتظران
منجی بشریت، در هر کجا هستند به ویژه
در کشورهای اسلامی وبالاخص در این مرزو
بوم که شیعه خانه امام زمان است، با
مراسیمی ویژه به پاسداشت این روز بزرگ و
عیدالله الکبر همت گمارند.

باید در این روز با امام زمان خود، تجدید
پیمان کرده و بر مفاد عهد و میثاق خود -
که به آن‌ها در روایات و دعاها به ویژه
دعای عهد اشاره شده

- مژده ایشان را در این روز بزرگ و
باشیم و به بازشناسی
و بازخوانی حقوق و تعهداتی که نسبت به
آن امام نور و گنجینه عهد الهی و امید
همه مستضعفان عالم بر عهده داریم،
بپردازیم که به فرموده صادق آل محمد این
عهد خدای عزوجل با ما است.

معرفت امام:

شناخت امام، درک اضطرار به او و آگاهی به حق ولایت
اوست: «عارف ابا حمه».^۴ زیرا امام از مابه ما و مصالح ممان
آگاه‌تر و نسبت به ما ز ماهر بان تراست: چرا که
آگاهی او شهودی وجودی است و محبت او غریزی و
محدد نیست، بلکه ریوی و محیط است. امام از همه
کشش‌های نفسانی آزاد است. او به راههای آسمان آگاه
تر از راههای زمین است. تلفیق این آگاهی و آزادی می
شود عصمت و همین زیرینا و رمز پذیرش ولایت و
سیرپرستی آن‌ها و تسلیم در برابر آن‌هاست:

انما کلف الناس ثلاثة: معرفه الانتم والتسلیم لهم فيما ورد
عليهم والردد اليهم فيما اختلقو فيه.^۵ مردم به سه تکلیف
مکلفند: معرفت امامان، تسلیم در برابر ایشان و واکذاری
امور به ایشان در اموری که اختلاف پیش می‌آید.
ناآگاهی از حق ولایت امام و جهل در تشخیص و مصدق
این چنین امامی آثار زیارتی هم‌چون چشم‌پوشی
از همه دستاوردهای وحی، مرگ جاهلی، گمراهی و
هلاکت و... را در پی دارد:

محبت:

محبت، ادامه معرفت است.^۶ با درک اضطرار به امام و آگاهی
از حق ولایت او، محبت امام در دل می‌نشیند و عشق
به او که عشق به همه خوبی‌ها و زیبایی‌هاست در
قلب آدمی ریشه‌می‌گستراند.

آن چه که می‌تواند بر این محبت بیافزاید، درک این
نکته است که این محبت یک طرفه نیست، بلکه دو
سویه و طرفینی است. این گونه نیست که فقط من
امام را دوست داشته باشم، بلکه او هم به من محبت
دارد و حتی از من به مین مهر بان تراست: امام
صادق(ع) می‌فرماید: والله لاتا ارحم بکم منکم
بانفسکم...

به خدا سوگند! که من نسبت به شما از خود شما
مهر بان ترم.^۷

ولایت:

با معرفت و محبت امام به ولایت و سرپرستی او
می‌رسیم. ولایت نه به معنای محبت که به
معنای سرپرستی و تولیت در امور و امامت و
بیشواهی است:^۸ یعنی سرپرستی
و حاکمیت امام بر فرد و جامعه؛ بر فکر و
احساس و عمل فرد و خانه و مدرسه و جای جای
زندگی و متن جامعه.

«آن امرنا صعب مستصعب لا يحمله (يتحمله) الا
ملك مقرب، او نبی مرسل، او عبد مؤمن امتحن
الله قلبه للایمان». ^۹

همین است که اگر کسی تمام شباهه نمایز
بایستد، همه روزه روزه باشد، همه اموالش را صدقه
بدهد و همه عمر حج بگزارد، اما ولی زمانه خود را
نشناسد و اعمالش را به سرپرستی و ولایت انجام
نماید، از اعمالش هیچ بهره‌ای نمی‌برد و از اهل
ایمان نخواهد بود.^{۱۰}

عهد:

معرفت امام و محبت و ولایت او، زمینه‌ساز عهد و
بیمان و بیعت با امام می‌شود؛ زیرا عشق و ولایت
بدون عهده‌داری و مسئولیت‌بندیری، هوشی بیش
نیست «که عشق آسان نمود اول، ولی افتاد
مشکل‌ها».

عهد، التزام خاص و نوعی تعهد بندیری در مقابل
شخص یا کاری است.^{۱۱} باید خود را به وظایفی که
نسبت به امام داریم ملتزم سازیم و با ابرای
انجام خواسته‌ها و آرمان‌های ایشان عهد بندیم
(عهدا)^{۱۲} و آن عهد را با اسباب و وسائلی
محکم کنیم (عقدا)^{۱۳} و در نهایت با او بیعت کرده و دست در
دست او نهاده و دل و سر به او بسیاریم (بیعه)^{۱۴}.

